

2) กิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักเรียนประสบความสำเร็จ

3) กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย

4) กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5) กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความรับผิดชอบ

6) กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้มีการเคลื่อนไหว

7) กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้รู้สึกสนุกสนาน

8) กิจกรรมจะช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล

9) กิจกรรมจะช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวาง

10) กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมความงอกงามและ

พัฒนาการของนักเรียน

11) กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมทักษะ

12) กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดี

13) กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจใน

บทเรียน

14) กิจกรรมจะส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักทำงานเป็นหมู่

15) กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความ

ซาบซึ้งความงามในสิ่งต่าง ๆ

2. ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี

ลักษณะของกิจกรรมที่ดีต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งสำคัญ
หลายประการดังนี้ คือ

2.1 กิจกรรมการเรียนทุกอย่างต้องเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของการเรียน

2.2 การจัดลำดับของกิจกรรมการเรียน ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ทั้ง 3 ด้านด้วยกัน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

2.3 กิจกรรมการเรียนการสอนควรเหมาะกับวัยและความพร้อมของนักเรียน

2.4 กิจกรรมการเรียนควรมีการจัดลำดับขั้นตอน เพื่อให้การเรียนรู้อมีความต่อเนื่อง

2.5 กิจกรรมการเรียนควรทำให้บังเกิดผลคืออย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้อเพิ่มขึ้น

2.6 กิจกรรมการเรียนจะต้องท้าทายความสนใจของนักเรียนให้นำสิ่งที่เรียนจากสถานการณ์หนึ่งไปใช้ได้กับสถานการณ์ใหม่

2.7 กิจกรรมการเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาการคิด ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดแบบสืบสวนสอบสวน และแก้ปัญหาตามแนวทางของตน และต้องรู้จักประเมินความคิดของตนเองด้วย

2.8 กิจกรรมการเรียนควรให้นักเรียนได้เรียนรู้หลาย ๆ ทาง

2.9 กิจกรรมการเรียนควรมีลักษณะ เปิดกว้างแก่ นักเรียนให้มีลักษณะที่แตกต่างกันทั้งในด้านเนื้อหาและแนวความคิด

ชินภัทร ภูมิรัตน (2533 : 24-25) ยังกล่าวอีกว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีกิจกรรมที่สำคัญ 2 ด้าน

1) กิจกรรมที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง หรือมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ (Student-centered Activities)

2) กิจกรรมที่ครูติดตามผลการเรียนของนักเรียน (Student-monitoring Activities) โรงเรียนใดก็ตาม ที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในกระบวนการเรียนรู้ และครูให้ความสนใจติดตามความก้าวหน้า ของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิด โรงเรียนมีแนวโน้ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนอื่น

ผกา สัตยธรรม (2534 : 7) กล่าวว่าในการสอน ทุกกลุ่มวิชา หลักสำคัญของครูอาจารย์ผู้สอนคือ การนำหลักสูตร ที่กำหนดไว้มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ นั้นควรใช้หลักการดังนี้

- 1) ฝึกให้นักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจ
- 2) ฝึกให้นักเรียนรู้จักนำเหตุผลมาใช้ในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ
- 3) หลังจากทำกิจกรรมแล้วควรเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็น รู้จักวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้น รู้จักคิดแก้ปัญหา นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไปได้

ชีวหงษ์ บุตรลับ (2523 : 4) กล่าวถึงหลักสำคัญของการสอนต้องยึดหลัก

- 1) ครูผู้สอนต้องวางแผนไว้ล่วงหน้า
- 2) การสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรม
- 3) การสอนที่ผู้เรียนได้ทราบจุดมุ่งหมาย
- 4) การสอนด้วยวิธีหลากหลาย

นอกจากนี้ วินิจ เกตุขำ (2522 : 117-118) กล่าวถึง ลักษณะการสอนที่ดีต้องประกอบด้วย

- 1) ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการกระทำ
- 2) ส่งเสริมให้นักเรียนทำเป็นหมู่
- 3) มีการตอบสนองความต้องการ
- 4) มีความส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างวิชา
- 5) มีการใช้อุปกรณ์การสอน
- 6) ควรจัดให้มีกิจกรรมประกอบบทเรียน
- 7) มีการส่งเสริมให้ใช้ความคิด
- 8) มีการส่งเสริมความคิดริเริ่ม
- 9) มีการใช้การจูงใจ
- 10) มีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแบบประชาธิปไตย
- 11) มีการวัดผลการเรียนรู้การสอน
- 12) มีการเร้าความสนใจก่อนทำการสอนเสมอ
- 13) ครูต้องมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี
- 14) ครูควรสอนวิชาที่มีรากฐานมาจากความสนใจ

ของนักเรียน

- 15) ครูควรสอนให้นักเรียนใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า
- 16) มีการแนะนำให้นักเรียนได้คิดแก้ปัญหา
- 17) มีการเปลี่ยนแปลงการสอนอยู่เสมอ

ทองทิพย์ วรณพัฒน์ (2522 : 65) การสอนที่ดีนั้นควรมีลักษณะดังนี้

- 1) การสอนที่ดีนั้น จะไม่ยึดหลักสูตรเป็นบรรทัดฐานแน่นอนตายตัวการสอนควรยืดหยุ่น ให้เหมาะกับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน
- 2) การสอนที่ดีจะต้องมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า
- 3) การสอนที่ดีจะต้องยึดถือเอานักเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

4) การสอนที่ดีจะต้องให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง

5) การสอนที่ดีจะต้องเป็นการสอนที่ส่งเสริมความเจริญงอกงามให้เด็กทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย สมอ อารมณ์ และสังคม

นอกจากนี้ อานาจ เจริญศิลป์ (2526 : 36-37) ยังกล่าวถึงคุณลักษณะของการสอนที่ดี คือ

- 1) ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างดี
- 2) ครูผู้สอนต้องมีความมั่นใจในตนเองขณะที่สอน
- 3) ครูผู้สอนต้องรู้จักนำวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ

มาประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม

การสอนทักษะกระบวนการ

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2534 : 7-14) กำหนดขั้นตอนการสอนทักษะกระบวนการ 9 ขั้น คือ

- 1) การตระหนักในปัญหาและความจำเป็น
- 2) คิดวิเคราะห์อย่างรอบคอบ มีวิจารณ์ญาณเป็นระบบ
- 3) สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย
- 4) ประเมินผล และเลือกทางได้เหมาะสม
- 5) กำหนดขั้นตอน และลำดับได้อย่างชัดเจน
- 6) ปฏิบัติอย่างมีความชื่นชม
- 7) ประเมินระหว่างปฏิบัติด้วยตนเอง
- 8) ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
- 9) ชื่นชมต่อผลที่เกิดขึ้น

การสอน การทดลองตามกระบวนการทั้ง 9 ขั้น

1) ครูนำเสนอภาพที่ควรจะเป็น และภาพที่เป็นอยู่ให้ผู้เรียนช่วยกันกำหนดผลงานว่าจะพิสูจน์อะไร (กำหนดเป้าหมายของงาน)

2) ให้ผู้เรียนช่วยกันกำหนดสิ่งที่เป็นสาเหตุที่จะทำให้ผลตามสมมติฐานเปลี่ยนแปลงได้ (วิเคราะห์ กำหนดตัวแปรตั้งสมมติฐาน)

3) ให้ผู้เรียนเสนอรูปแบบวิธีการจัดการกระทำกับตัวแปรต่าง ๆ นั้น (หาแนวทางการทดลอง)

4) ให้ผู้เรียนประเมินว่าควรจำกัอยู่ในตัวแปรใด เลือกวิธีใด จึงจะพิสูจน์ความคาดหวังเบื้องต้นได้ดีกว่ากัน (คัดเลือกแบบ)

5) ให้ผู้เรียนลงมือวางแผนการทดลอง กำหนดขั้นตอนของงานเป็นระยะ ๆ กำหนดเวลาเครื่องมือต่าง ๆ (วางแผนการทดลอง)

6) ลงมือทดลองตามคำชี้แจงคู่มือ ใช้เครื่องมือในการตรวจวัดอย่างถูกต้อง

7) ตรวจสอบความถูกต้องในการปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นระยะ ๆ ถ้าผู้ชำนาญแล้ว การตรวจสอบจะลดลง จะเป็นทักษะที่ผนวกเข้าไปในการปฏิบัติ

8) พยายามแก้ไขปรับปรุงในสิ่งที่ยังทำไม่ได้ ไม่ชำนาญ ให้ดีขึ้นเสมอ

9) นำผลงานมาเขียนเสมอ นำเสนออย่างภาคภูมิใจ มีการประดิษฐ์ตกแต่งในการนำเสนอใช้รูปแบบหลากหลาย

จากการประเมินผลการสอนของหลายหน่วยงานและของนักวิจัยต่าง ๆ ปรากฏว่าพฤติกรรมการสอนของครู คือทำหน้าที่เป็นผู้พูด หรือผู้บอกแก่นักเรียน วิธีการสอนยังเน้นด้านเนื้อหาวิชา

เป็นสำคัญ พฤติกรรมการสอนไม่สอดคล้องกับแนวทางที่หลักสูตร
พึงประสงค์ ครูทำการสอนโดยไม่เตรียมการสอนมาก่อนไม่มีการ
ทำแผนการสอน สอนแบบปิดแบบเรียน

สาเหตุที่ครูไม่เตรียมการสอน

1. สอนมานานแล้วเกิดความเคยชิน
2. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ได้จัดพิมพ์แผนการสอนไว้ให้แล้ว

3. ครูมีภาระเพิ่มนอกจากการสอน ต้องทำโครงการ
ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด จนไม่มี
เวลาเตรียมการสอน

4. ครูให้ความสนใจงานวิชาการน้อยกว่างานธุรการ
นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
ครูไม่มีความรู้ในการวัดและประเมินผลการเรียน

ด้านการเขียน การพูด ครูเขียนหนังสือไม่ถูกต้อง
การสะกด ตัวการ์นต์มีข้อผิดพลาดการเรียบเรียงด้อยค่าไม่ต่อเนื่อง
ขาดความรู้ทางด้านภาษา ขาดการฝึกหัด ด้านการพูดครูส่วนใหญ่
มีปัญหาเกี่ยวกับการออกเสียง ร, ล เสียงควบกล้ำไม่ชัด
(ประยูร ศรีประศาสน์, 2533 : 18-24)

ปัญหาการสอน (บุญถิ่น อัตถากร อ้างถึงใน ชิวหงษ์
บุตรลับ, 2523 : 10-11)

1. ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูดหรือซักถาม
2. ครูไม่ให้โอกาสแก่นักเรียนค้นคว้า
3. ครูให้นักเรียนท่องจำ หลักการ กฎ สูตร ทฤษฎี

นักเรียนขาดการค้นคว้าหาเหตุผล

4. ครูสอนภาคปฏิบัติน้อย

5. ครูทดสอบ ยาก ง่าย ไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน
6. ครูไม่ยอมรับกับนักเรียนว่าตนไม่รู้
7. ครูดูถูกพื้นฐานการศึกษา และสติปัญญาของเด็ก
8. ครูไม่ศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัย
9. ครูยึดหลักสูตรการสอน การสอนไม่ยืดหยุ่นตามสิ่งแวดล้อม กาลสมัย
10. ครูไม่สร้างบรรยากาศที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน
11. ครูไม่สอนให้นักเรียนเปรียบเทียบ หรือมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชา
12. ครูใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริง
13. ครูตั้งคำถาม และออกข้อสอบให้นักเรียนตอบตรงตามที่ตนสอบและให้นักเรียนคิด ขาดการใช้ความคิดของตนเอง
14. ครูไม่สอดคล้องดูจรรยาบรรณ และความประพฤติด้านศีลธรรมของนักเรียน

นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยที่ทำให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ได้แก่ ตัวครูผู้สอน การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร เอกสาร และสื่อประกอบการเรียนการสอน ตัวนักเรียนและผู้ปกครอง (ธงชัย ชิวปรีชา, 2533 : 49-50)

การจัดชั้นเรียนให้สอดคล้องกับวิธีการสอน

การสอน โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน
ได้รับความรู้เพื่อส่งเสริมนักเรียนด้านต่าง ๆ ดังนี้ (ทองทิพย์
วรรณพัฒน์, 2522 : 193-201)

1. ได้รับความรู้และทักษะจำเป็นต่อการมีชีวิตรอยู่
อย่างเป็นสุขในสังคม
2. ยึดมั่นในอุดมคติแห่งประชาธิปไตย
3. อบรมให้นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจ
มีสุขนิสัยที่ดี
4. อบรมให้นักเรียนรู้จักใช้และสงวนทรัพยากร รู้จัก
ทำ รู้จักเก็บรักษาประหยัด รู้จักซื้อของเลือกของใช้เหมาะสมกับ
ความต้องการและทุนทรัพย์ของตน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. มีวิธีการสอนตามความต้องการและความสนใจ
ของนักเรียน
6. เห็นความสำคัญของการจัดหาและการใช้
อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ
7. ครูมีความสามารถในการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้
มีบุคลิกภาพที่ดี เข้าใจและรักนักเรียน ศรัทธาและเชื่อมั่นใน
อาชีพครู
8. มีครูใหญ่ที่ดีมีความรู้ความสามารถ
9. มีการบริหารโรงเรียนดี มีคณะกรรมการประกอบ
ด้วยบุคคลหลายฝ่าย
10. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ
ครูผู้สอน ตลอดจนคณาธิการโรงเรียน และผู้ปกครอง
รับผิดชอบร่วมกัน
11. มีจำนวนนักเรียนแต่ละห้องพอควร

12. จัดชั้นพิเศษโดยเฉพาะนักเรียนที่บกพร่องทางกายและจิตใจหรือนักเรียนฉลาดผิดปกติ การแยกห้องจะทำให้ นักเรียนได้พัฒนาไปตามความสามารถของแต่ละคน

13. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

14. รู้จักหาเงินบำรุงโรงเรียน

15. มีการปรับปรุงเพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้าและทันสมัยอยู่เสมอทั้งในด้านวิชาการและธุรการ

นอกจากนี้ สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531 : 33)

กล่าวถึงลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

1. ครูใหญ่เป็นผู้นำทางวิชาการ

2. ผู้ช่วยครูใหญ่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเรียนการสอน

3. ครูมีบทบาทในการเตรียมหลักสูตรและแผนการสอน

และคู่มือครู

4. ครูไม่โยกย้ายหรือขาดลา และดำเนินการสอน

ตามแผนการสอนที่จัดทำไว้อย่างสม่ำเสมอ

5. นักเรียนมีเวลาเรียนอย่างเต็มที่

6. ครูมีความกระตือรือร้นในการสอน และใช้คำถาม

ที่ทำให้นักเรียนพัฒนาความรู้ระดับสูง

7. บรรรชกาศการเรียนการสอนมีลักษณะมุ่งงาน

เด็กมีความสนใจและเต็มใจทำงาน

8. การเรียนการสอนแต่ละบทมีจุดเน้นเพียงจุดเดียว

9. ครูและนักเรียนมีโอกาสพบปะพูดคุยกันมาก ทั้ง

ทางวิชาการและไม่เป็นวิชาการ

10. ครูบันทึกผลการเรียนของนักเรียนรายบุคคลตลอดเวลา ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียน และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนได้ด้วย

11. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมทั้งทางวิชาการ ในฐานะ
วิทยากรและในกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน

12. บรรยาการของโรงเรียนมีลักษณะของ
ความช่วยเหลือไว้วางใจปราศจากความกังวล สร้างสรรค์
และมีความหวังที่จะก้าวไปไกลในอนาคต

จากเอกสารดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียน
การสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาส
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะบรรลุผลได้ต้องอาศัยองค์ประกอบ
หลาย ๆ อย่างเป็นตัวสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน

เจตคติ

เจตคติเป็นนามธรรมและเป็นตัวการสำคัญอันหนึ่งที่
กำหนดพฤติกรรมของบุคคล นักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมาย
ของเจตคติไว้ดังนี้

อลพอท (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2520 : 2 อ้างจาก
Allport, 1935 : 810) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง สภาวะ
ความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่เป็นตัวกำหนดทิศทาง
การตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

อนาสตาซี (Anastasi, 1976 : 534) กล่าวว่า
เจตคติหมายถึง ความโน้มเอียงที่แสดงออกมาว่า ชอบหรือไม่ชอบ
สิ่งต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และสถาบัน
ต่าง ๆ

ธอร์นไดค์ (Thorndike, 1957 : 23) เจตคติ
หมายถึง การตอบสนองของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นไปในทางพอใจ
หรือไม่พอใจที่มีต่อบุคคล กิจกรรม สถาบัน กลุ่มสังคม

จอห์นสัน (Johnson, 1976 : 253) กล่าวว่า
 เจตคติเป็นผลรวมของมโนทัศน์ คำพูด ความรู้ และความรู้สึก ที่มี
 ผลก่อให้เกิดความโน้มเอียงที่จะตอบสนองในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ
 ต่อบุคคล กลุ่มบุคคล ความคิด เหตุการณ์หรือวัตถุ

เลอฟรอนซีส์ (Lefrancios, 1983 : 517) กล่าวว่า
 เจตคติเป็นความโน้มเอียงที่เด่นชัดและต่อเนื่อง ในการมีปฏิกิริยา
 ตอบได้ในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งมีผลทั้งด้านบวกและด้านลบ และก่อให้เกิด
 เกิดแรงจูงใจที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

องค์ประกอบของ เจตคติ

ถวิล ชาราโกชน์ (2526 : 61-62) กล่าวว่า
 องค์ประกอบของเจตคติว่า มีองค์ประกอบอยู่ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบเกี่ยวกับการรู้ การที่บุคคลจะมี
 เจตคติต่อสิ่งใดนั้น บุคคลจำเป็นต้องมีความรู้ในสิ่งนั้นเสียก่อน
 เพื่อจะได้รู้ว่าสิ่งนั้นเป็นประโยชน์หรือโทษเพียงใด บางคนมี
 ความรู้ในเรื่องนั้นเพียงเล็กน้อยก็เกิดเจตคติต่อสิ่งนั้นได้ บางคน
 ต้องรู้มากกว่านี้จึงจะเกิดเจตคติในสิ่งนั้น ปริมาณการรู้ต่อสิ่งใด
 แล้วเกิดเจตคติในแต่ละบุคคลจะไม่เหมือนกัน
2. องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้สึก เมื่อบุคคลมีความ
 รู้สิ่งใดมาแล้ว และความรู้นั้นมีมากพอที่จะรู้ว่าสิ่งนั้นดีมีประโยชน์
 บุคคลก็จะเกิดชอบสิ่งนั้น ถ้ารู้ว่าสิ่งนั้นไม่ดี บุคคลก็จะเกิดความรู้สึก
 ไม่ชอบ
3. องค์ประกอบทางการกระทำ เมื่อบุคคลมีความรู้
 สิ่งนั้นแล้ว ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบจะเกิดตามมา บุคคลก็พร้อม
 ที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไป เมื่อคนเราเกิดเจตคติต่อสิ่งหนึ่ง
 สิ่งใด จะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบทั้งสามนี้ ในบุคคลปกติ
 เมื่อเกิดเจตคติต่อสิ่งใดองค์ประกอบทั้งสามจะสอดคล้องกัน

หน้าที่และประโยชน์ของ เจตคติ

ฮอลแลนเดอร์ (Hollander, 1957 : 154) กล่าวถึงประโยชน์ของเจตคติว่ามีอยู่ 2 ประการ คือ

1. ทำให้เรามีพื้นฐานพร้อมที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ในสังคม และรับความรู้ใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น
2. เป็นแนวทางในการที่จะได้รับหรือรักษาสถานภาพทางสังคม ให้เป็นเอกลักษณ์ทางสังคม

ประโยชน์ของการศึกษาเจตคติ

ถวิล ชาราโภชน (2526 : 60-61 อ้างจาก Oscamp, 1977) กล่าวว่า จำเป็นต้องมีการศึกษาถึงเจตคติด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เจตคติเป็นเสมือนโน้ตอย่างดี เพราะเพียงแต่รู้ว่าเรามีเจตคติอย่างไร เราก็สามารถสรุปพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขาได้
2. เจตคติทำให้เราสามารถที่จะพิจารณาตัดสินสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลคนหนึ่งที่มีต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่น
3. ความเข้าใจเรื่องเจตคติช่วยให้อธิบายถึงความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของบุคคล และความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของแต่ละบุคคลจะช่วยให้สามารถอธิบายถึงสถานภาพของสังคมได้
4. เจตคติเป็นความสำคัญที่บุคคลพึงมี และเขาเห็นว่าถูกต้องโดยไม่คำนึงถึงความเกี่ยวข้องทางพฤติกรรมของบุคคลอื่น เจตคติของเขาจะมีส่วนทำให้บุคคลอื่น สถาบันและปัญหาต่าง ๆ ในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้เขาเกิดการรับรู้ในสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวของเขาซึ่งเขาต้องพยายามศึกษาเพื่อผลประโยชน์ของตัวเองเอง

5. ความเข้าใจเรื่องเจตคติทำให้เกิดแนวคิดที่กำหนดขึ้นโดยไม่รู้สีกตัว ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความเปลี่ยนแปลงในระหว่างที่แสดงถึงการขัดแย้งของแรงกระตุ้น

6. ความเข้าใจเรื่องเจตคติทำให้เกิดการโต้เถียงหรือวิพากษ์วิจารณ์ระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมว่าเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม สัญชาตญาณ และการเรียนรู้ สามารถที่จะทำให้เกิดเจตคติ

7. ในแนวของจิตวิทยา ความเข้าใจเรื่องเจตคติเป็นการจัดเตรียมจุดสำคัญที่จะทำให้เกิดความสนใจในทฤษฎีต่าง ๆ อันจะเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและพฤติกรรม

8. ในแนวของสังคมวิทยา มีบางท่านได้มองเจตคติว่าเป็นศูนย์กลางของความเข้าใจและพื้นของพฤติกรรมทางสังคม ดังนั้นพวกเขาจึงได้จัดเตรียมกลไกอันเป็นรูปแบบของวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของแต่ละบุคคล

การวัดเจตคติ

พิชบายน์ (Fishbein, 1967 : 92 quoting Likert, 1932 : 44-53) ได้เสนอแนวทางการวัดเจตคติ โดยการสร้างมาตราส่วนวัดเจตคติที่ประกอบไปด้วยข้อความที่แสดงถึงเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly agree) เห็นด้วย (Agree) ไม่แน่ใจ (Undecided) ไม่เห็นด้วย (Disagree) และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly disagree)

จะเห็นได้ว่าเจตคติเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคล อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษานั้นพื้นฐานจะบรรลุผลหรือไม่ น่าจะขึ้นอยู่กับเจตคติของครูที่มีต่อโครงการดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเจตคติเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรมสามัญศึกษา (2521 : 73-85) ได้วิจัยสภาพ การเรียนการสอนวิชาकरण ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 194 โรงเรียน ผลของการวิจัยพบว่า

สภาพเกี่ยวกับครูที่สอนวิชาकरणพบว่า ครูที่สอนวิชา การงานที่มีวุฒิตรงกับงานที่สอน ประสบการณ์ในการสอนมีมากกว่า 3 ปี และเหตุที่สอนวิชาकरणเพราะว่าได้เรียนมาทางด้านนี้ ครูकरणจำนวนมาก จะสอนงานเกษตร งานเขียนแบบ งาน อาหารและโภชนาการมากกว่างานอื่น ๆ ยกเว้นงานดูแลรักษาบ้าน จำนวนคาบที่สอนเฉลี่ยประมาณ 6 คาบ นอกจากจะสอนวิชา การงานแล้วครูकरणก็ยังสอนวิชาอาชีพร้อยละ 66.15 และวิชา สามัญร้อยละ 33.85 ด้วย และอีกอย่างที่พบคือครูकरण ร้อยละ 56.15 ที่มีความรู้ในเรื่องหลักสูตรน้อย

สภาพของอุปกรณ์สื่อการสอนและห้องปฏิบัติการสอนพบว่า ครูकरणมีสื่อการสอนประเภทแผนการสอนและโครงการสอน มากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ แต่ก็ยังมีอุปกรณ์การสอนภายในหมวด การงาน ใช้ร่วมกับวิชาอาชีพเป็นส่วนใหญ่ เกี่ยวกับห้องปฏิบัติการสอนมีโรงเรียน ร้อยละ 50.21 ไม่มีห้องปฏิบัติการสอนวิชา การงาน

สภาพการจัดแผนการเรียนพบว่า โรงเรียน ร้อยละ 87.22 จัดแผนการเรียนวิชาकरणได้ถูกต้อง แต่ก็มีโรงเรียน อีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้ถูกต้อง เนื่องมาจากไม่รู้เรื่องหลักสูตรและ ไม่เข้าใจในการจัดแผนการเรียน

สภาพการประเมินผลและการสอนซ่อมเสริมพบว่า ครูในหมวดวิชาการงานที่มีจุดประสงค์ของการเรียนรู้ในงานที่สอน มีจำนวนน้อยมากในทุกงาน อัตราส่วนในการประเมินผลมีจำนวน โรงเรียน ร้อยละ 54.44 ที่ใช้อัตราส่วน 7 : 3 ซึ่งกำหนดโดย กลุ่มโรงเรียน การเก็บคะแนนระหว่างภาคจะเก็บจากภาคปฏิบัติ มากกว่าทฤษฎี และการให้ระดับคะแนนครูที่สอนแต่ละงานจะนำ คะแนนมารวมกันก่อนจึงให้ระดับคะแนน ส่วนการจัดสอนซ่อมเสริม โรงเรียน ร้อยละ 81.59 ใช้วิธีการสอนหลายแบบ

สภาพของการใช้วัสดุฝึกงาน โรงเรียนให้นักเรียนใช้ วัสดุฝึกของโรงเรียน ร้อยละ 43.41 มากกว่าให้นักเรียนนำมา จากบ้าน วัสดุฝึกของโรงเรียนที่มีอยู่ไม่เพียงพอ และจากการ สังเกตการใช้วัสดุฝึกในช่วงเก็บข้อมูลพบว่า วัสดุฝึกที่นักเรียน กำลังใช้อยู่ส่วนมากจะนำมาจากบ้าน

พฤติกรรมการสอนของครูในหมวดวิชาการงานพบว่า ก่อนสอนครูเตรียมแผนการสอนรายคาบมากกว่าเตรียมอย่างอื่น และสิ่งที่ครูได้เตรียมไว้นั้นมีลักษณะ เน้นภาคปฏิบัติมากกว่า ภาคทฤษฎี ในการสอนครูก็จะสอนเน้นภาคปฏิบัติมากกว่า ภาคทฤษฎีด้วย

ปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน วิชาการงานพบว่า โรงเรียนขาดแคลนครูทุกงานในหมวดวิชา การงาน โรงเรียนแก้ปัญหาโดยใช้ครูที่สอนวิชาสามัญ ครูใน หมวดเดียวกันสอนแทน และจ้างครูชั่วคราว โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดใหญ่ นอกจากนี้ครูยังขาดสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ อีกด้วย

ความต้องการความช่วยเหลือของครูวิชาการงานพบว่า ครูต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องต่าง ๆ มาก พร้อมทั้ง ต้องการสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ จากหน่วยศึกษานิเทศก์มากด้วย

ปี 2523 เขตการศึกษา 3 (2524 : 13-15) ได้วิจัย เรื่องความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในการส่งนักเรียนออกฝึกงานอาชีพนอกสถานที่ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายแนะแนว และหัวหน้าหมวดวิชาการงานและอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 3 จำนวน 116 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรม คหกรรม และอุตสาหกรรมตามลำดับ โรงเรียนขนาดเล็กเปิดสอนประมาณ 3 หมวดวิชา การเปิดสอนวิชาอาชีพโรงเรียนคำนึงถึงความพร้อมของโรงเรียนเป็นอันดับแรก ปัญหาของการสอนวิชาอาชีพคือการขาดสถานที่ฝึกงาน ขาดวัสดุอุปกรณ์ และขาดครูผู้สอนวิชาอาชีพ ในด้านการส่งนักเรียนไปฝึกอาชีพนอกสถานที่ที่ไม่มีโรงเรียนใดที่ส่งนักเรียนไปฝึกอาชีพนอกสถานที่ โดยมีความคิดเห็นว่าการสถานประกอบอาชีพอิสระไม่มีปริมาณงานมากพอที่จะส่งนักเรียนไปฝึกงาน จังหวัดไม่ประกาศชื่อแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ สถานฝึกงานอาชีพอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนมาก มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายของครูนิเทศและขาดกำลังครูที่จะออกไปนิเทศ

ปีการศึกษา 2525 สมบัติ พิศาลิม (2526 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานสื่อการสอนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 151 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานสื่อการสอน และปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานสื่อการสอนผลการวิจัยพบว่า ครูกำหนดชนิดของสื่อการสอนในการวางแผนการสอนไม่ได้ ครูไม่ทราบหน้าที่ของหน่วยสื่อการสอน โรงเรียนไม่มีครูโสตทัศนศึกษา ครูขาดความสนใจในการ

ใช้สื่อการสอน ผู้บริหารโรงเรียนไม่จัดให้มีการนิเทศการใช้สื่อการสอนภายในโรงเรียน ครูโสดที่สอนศึกษากับครูปฏิบัติการสอนขาดการประสานงานต่อกันจึงทำให้ขาดความสะดวกในการใช้สื่อการสอน ครูหาสื่อการสอนที่ต้องการไม่ได้ เนื่องจากไม่รายงานให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบถึงความต้องการ โรงเรียนไม่สามารถจัดงบประมาณสนองความต้องการของครูในด้านการจัดหาสื่อการสอน

ประพันธ์ เจียรกุล (2525 : 9-12) ได้วิจัยเกี่ยวกับสภาพการจัดการสอนวิชาเลือกในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ 1,405 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการเปิดสอนวิชาเลือกในแต่ละหมวดวิชา ผลจากการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนทุกโรงเรียนจัดการเรียนการสอนแบบเป็นแผนการเรียน
2. ลักษณะการจัดแผนการเรียนของโรงเรียนทุกประเภทและทุกขนาดยังเน้นหนักทางด้านวิชาการอยู่ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดใหญ่ในส่วนกลางจะเน้นหนักทางด้านวิชาการมากที่สุด
3. การเลือกเรียนแผนการเรียนต่าง ๆ นั้น โรงเรียนส่วนใหญ่ระบุว่าให้นักเรียนตัดสินใจเลือกเรียนตามความสมัครใจ ไม่ต้องมีการสอบคัดเลือก
4. ทุกโรงเรียนยินยอมให้นักเรียนเปลี่ยนแผนการเรียนได้หากมีเหตุผลอันควร
5. การสนับสนุนอาชีพอิสระ โรงเรียนทุกขนาดและทุกประเภททั่วประเทศยังมีการจัดทำน้อยมาก

6. การเปิดสอนวิชาเลือกในหมวดวิชาต่าง ๆ ที่เป็น
วิชาการนั้นกล่าวโดยทั่วไปมีการเปิดได้เต็มที่มากรกว่าในหมวดวิชาชีพ

7. การเปิดสอนวิชาเลือกในหมวดวิชาชีพต่าง ๆ
มีความสามารถที่จะเปิดสอนได้กว้างขวาง

8. ผู้บริหารโรงเรียน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
ยังไม่พอใจสภาพการเปิดสอนวิชาเลือกในโรงเรียน เนื่องจากการ
ขาดแคลนครู อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์

9. เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลครูแต่ละหมวดวิชา
พบว่า จำนวนครูเฉลี่ยต่อโรงเรียนแต่ละหมวดวิชา จะเป็นสิ่งบ่งชี้
ได้ดีว่าโรงเรียนนั้น ๆ สามารถจะเปิดสอนวิชาเลือกในหมวดนั้น ๆ
ได้กว้างขวางเพียงใด

10. โรงเรียนในส่วนกลางขาดแคลนครูเกษตรกรรม
โรงเรียนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคขาดแคลนครูสอนวิชาชีพ
ทุกหมวดวิชา

11. โรงเรียนขาดแคลนโรงฝึกงานในวิชาช่างทุกประเภท
โรงเรียนในส่วนกลางขาดแคลนบริเวณทำการเกษตรและโรงเรียน
ทุกประเภทระบุว่าขาดแคลนโรงฝึกพลศึกษา

ชัยพจน์ รักราม และคณะ (2526 : 17-22) ได้วิจัย
เกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาทางการศึกษาและอิทธิพลที่ส่งผลกระทบ
ต่อการได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สายสามัญ และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามของนักเรียน
ถือศาสนาอิสลาม ในเขตการศึกษา 2

ผลการวิจัยได้พบประเด็นสำคัญที่น่าให้ความสนใจ
เป็นอย่างยิ่งคือ การแนะนำยังมีบทบาทสำคัญต่อการได้เรียนต่อ
ของนักเรียน อิทธิพลที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการได้เรียนในชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 คือผู้ปกครอง และจากการวิเคราะห์เส้นทาง
พบตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลสะท้อนโดยทางอ้อม คือ ระยะทางจาก
บ้านมาโรงเรียน และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

สวรรค์ อ่อนมาก และคณะ (2526 : 23-26)

โอกาสทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 ครู 78 คน และโรงเรียนมัธยมศึกษา 26 โรงเรียน ในเขตการศึกษา 8

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับสถานภาพครอบครัวที่ส่งผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมากที่สุด คือ ระดับชั้นสูงสุดที่ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียน สำหรับความก้าวหน้าในการเรียน องค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุดคือ จำนวนสมาชิกภายในบ้านที่ช่วยเหลือนักเรียนทำการบ้าน และระดับชั้นสูงสุดที่ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียน องค์ประกอบเกี่ยวกับสถานภาพโรงเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมากที่สุดคือ จำนวนนักเรียนและจำนวนครู สำหรับความก้าวหน้าในการเรียน องค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุดคือ ประเภทโรงเรียน และจำนวนครู องค์ประกอบทางสติปัญญาของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมากที่สุด คือ สมรรถภาพทางภาษา สำหรับความก้าวหน้าในการเรียนองค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุด คือ สมรรถภาพทางภาษา และสมรรถภาพทางการคิดหาเหตุผล ส่วนองค์ประกอบเกี่ยวกับสถานภาพของครูที่ส่งผลต่อความก้าวหน้าในการเรียนมากที่สุด คือ อายุของครู

บุญมี พันธุ์ไทย (2526 : 51-65) ได้วิจัยเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาकरणในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตร พ.ศ. 2521 โดยกระทำกับกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค จำนวน 194 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่สอนวิชาकरण มีวุฒิตรงกับงานที่สอน ร้อยละ 82.70 ครูร้อยละ 56.15 มีความรู้ น้อยเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาकरणและ ไม่มีการประชุมปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับการเรียนการสอน อุปกรณ์สื่อการสอนวิชาकरणมากกว่าสื่อประเภทอื่น แต่ก็ยังมีจำนวนน้อยต้องใช้อุปกรณ์ร่วมกับวิชาอื่น

ในด้านการจัดแผนการเรียน โรงเรียน ร้อยละ 87.22 จัดแผนการเรียนได้ถูกต้อง และมีครูส่วนน้อยที่สุดที่มีจุดประสงค์การเรียนในงานต่าง ๆ ที่สอน ทำให้ไม่สามารถประเมินผลได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้นอกจากนี้วัสดุในการฝึกงานของโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ

ในด้านพฤติกรรมการสอนของครู มีครูจำนวนน้อยที่จะเตรียมการสอนก่อนลงมือสอนและในการเตรียมการสอนนั้นมีแนวโน้มเน้นทางปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี นอกจากนี้วัสดุในการฝึกงานของโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ

ในด้านพฤติกรรมการสอนของครู มีครูจำนวนน้อยที่จะเตรียมการสอนก่อนลงมือสอนและในการเตรียมการสอนนั้นมีแนวโน้มเน้นทางปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี นอกจากนี้ครูที่ปฏิบัติการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอเกือบทุกงานและครูยังขาดสื่อการสอนขาดโรงเรียนฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ และยังพบว่าครูส่วนใหญ่ที่สอนวิชาการงานนี้ คืองานที่จะเข้ารับการอบรมในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาที่สอนให้มากขึ้น

จำเนียร น้อยท่าช้าง (2528 : 8-10) หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ได้วิจัยเรื่องความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องการเรียนวิชาอาชีพของนักเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จำนวน 937 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนเรียนวิชาอาชีพเหมือนอาชีพตน แต่ต้องการให้ทางโรงเรียนเปิดสอนวิชาอาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่นถึงร้อยละ 93.13 ในการเลือกแผนการเรียน ผู้ปกครองให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนเอง และผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันพิจารณาเลือกแผน

การเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพอใจในวิชาเลือกที่โรงเรียน
เปิดสอนอยู่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยในการที่จะให้นักเรียน
ระดับเดียวกันเรียนวิชาเลือกเหมือนกัน การเรียนวิชาอาชีพ
ผู้ปกครองต่างมีความเห็นว่าควรให้บุตรหลานของตนเรียนวิชาอาชีพ
อยู่ในโรงเรียน และทางโรงเรียนจะให้นักเรียนไปเรียนวิชาอาชีพ
ไหนก็ได้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่าถ้าทางโรงเรียนจะส่ง
นักเรียนมาฝึกอาชีพกับผู้ปกครองจะมีความยุ่งยากมาก

พจนีย์ เหล่าอมต (2531 : 31-35) ทำการศึกษาวิจัย
เรื่อง 'ความคิด ความเชื่อ ความคาดหวังของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ
โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า การลดภาระ
เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย บุคคลทุกฝ่ายไม่เห็นด้วยกับการให้นักเรียน
แต่งกายตามสบาย การจัดทำโครงการอาหารกลางวันบุคคลทุกฝ่าย
ไม่เห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็น ทำให้นักเรียนรับประทานอาหารถูกหลัก
โภชนาการและลดค่าใช้จ่ายผู้ปกครองได้ การจัดการเรียนการสอน
บุคคลหลายฝ่ายไม่เห็นด้วยที่จะให้นักเรียนเรียนกึ่งระบบตลอดปี
และการหารายได้ระหว่างเรียน บุคคลทุกฝ่ายไม่เห็นด้วยว่า
โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนสามารถหารายได้ระหว่าง
เรียน อาชีพที่พบว่าจัดให้มีรายได้ ได้แก่ เกษตรกรรม

สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 7 (2531)
ได้ทำการศึกษารายละเอียด สภาการเรียนการสอนในโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาปีการศึกษา 2531 เขตการศึกษา 7
พบว่า โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เขต
การศึกษา 7 จัดการเรียนการสอนแบบปกติมากกว่ากึ่งระบบสำหรับ
การเรียนแบบกึ่งระบบส่วนมากนักเรียนจะมาเรียนที่โรงเรียนโดย
มาเรียน 3 วันต่อสัปดาห์ กิจกรรมทดแทนในวิชาสามัญที่ใช้มากที่สุด
คือ ให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองจากบทเรียนที่ครูมอบหมาย วิชา

อาชีพจัดสอนมากที่สุดคือ เกษตรกรรม การประเมินผลการเรียน การสอน ส่วนใหญ่นักเรียนจะเข้ารับการประเมินผลที่โรงเรียน การปฏิบัติงานของครู ได้แก่ การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ การสอนนักเรียน การตรวจผลงาน สิ่งที่พบปัญหาคือ ครูไม่สนใจที่จะจัดทำหรือจัดทำบทเรียนสำเร็จรูปและใช้เวลาในการอธิบาย เวลาสอนน้อย

ศิริพร จุลบาท (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า

1. การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โรงเรียน ได้ปรับจุดประสงค์เนื้อหาสาระ ทักษะ และกระบวนการวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ใช้กำหนดการสอนและแผนการสอนของกลุ่มโรงเรียน มีปัญหาคือ ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำขาดสื่อวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณ

2. การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร โรงเรียนได้จัดให้ครูสอนได้หลายวิชาเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยสอน จัดสถานที่ภายในโรงเรียนเป็นที่ฝึกงานอาชีพให้ฝึกงานอาชีพกับผู้ปกครอง การบริหารหลักสูตรเป็น 3 แบบ คือ แบบปกติที่ใช้ในโรงเรียนทั่วไปแบบกึ่งระบบโรงเรียน และแบบปกติที่ใช้ในโรงเรียนทั่วไประบบกึ่งระบบโรงเรียนมีปัญหา คือจำนวนครูไม่เพียงพอ ครูไม่ได้รับการอบรมและพัฒนาวิชาชีพ ห้องเรียนไม่เพียงพอและไม่มีสถานที่ฝึกงานอาชีพที่เหมาะสม

3. การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนได้ปรับวิธีการสอนโดยให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ใช้บทเรียนสำเร็จรูป ฝึกงานอาชีพตามโครงการจัดเนื้อหาวิชาให้เรียนในห้องเรียนและนอกโรงเรียน จัดโครงการหารายได้ระหว่างเรียนเข้าไว้ใน

แผนงานของโรงเรียน มีปัญหาคือ ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน ขาดพาหนะและบุคลากรในการนิเทศติดตามผลการเรียน นอกโรงเรียน นักเรียนที่ได้รับการผ่อนผันการเรียนขาดความ รับผิดชอบในงานที่มอบหมายและปฏิบัติงานไม่ได้ตามเกณฑ์ ที่กำหนด

บรรจบ คำคุณ (2532 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษา วิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาในการดำเนินงานการขยายโอกาสทาง การศึกษาตามมาตรการในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9 พบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการตามโครงการใน 5 ด้าน ได้แก่ มาตรการ พัฒนาและส่งเสริมการบริหารโครงการ มาตรการลดค่าใช้จ่าย ของผู้ปกครอง มาตรการส่งเสริมให้นักเรียนช่วยตนเองและครอบครัว มาตรการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน และมาตรการส่งเสริม การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ส่วนปัญหาในการดำเนินงาน พบว่า ครูอาจารย์ ไม่เข้าใจโครงการและไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการ ทำงาน การทำแผนงานและแผนปฏิบัติการโครงการ การยกเว้น เงินบำรุงการศึกษา ทำให้โรงเรียนขาดความคล่องตัว การจัด พาหนะในการเดินทางให้กับนักเรียน การจัดที่พักอาศัยให้นักเรียน การจัดการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ความเข้าใจของผู้ปกครอง ครู อาจารย์ไม่ผลิตสื่อการสอน นักเรียนออกกลางคัน และการติดต่อ ประสานงานของโรงเรียนกับชุมชน พบว่า มีปัญหาตามลำดับ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช (2533) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการ ขยายโอกาสทางการศึกษาไปใช้ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า

1. ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

มีความต้องการรูปแบบในการขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับ มีความต้องการมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ การให้ยืมหนังสือเรียน การจัดโรงเรียนที่โรงเรียนน้อง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาจัดที่พักสำหรับนักเรียนที่อยู่ห่างไกลขึ้นในโรงเรียน และการยกเว้นค่าเล่าเรียน ส่วนรูปแบบอื่น ๆ ประชากรทั้งสามกลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบในการขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมีความต้องการปานกลาง

2. ผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักเรียนมัธยมศึกษา และนักเรียนประถมศึกษา ที่มีลักษณะส่วนตัวแตกต่างกันในด้านที่ตั้ง โรงเรียน ประเภทของโรงเรียน และระดับที่ทำการสอนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบในการขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมีความต้องการที่แตกต่างกัน 5 รูปแบบ คือ การจัดที่พัก สำหรับนักเรียนที่อยู่ห่างไกลขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา การให้ยืม หนังสือเรียน การเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา และการอนุญาตให้นักเรียนหยุดพักเรียนได้ตามความจำเป็น เพื่อช่วยเหลือครอบครัว ส่วนรูปแบบอื่น ๆ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มี ลักษณะส่วนตัวแตกต่างกันในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนบุตรที่อยู่ในความอุปการะ อาชีพหลักและรายได้ต่อปี ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบในการขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับที่มีความต้องการที่แตกต่างกัน 5 รูปแบบ คือการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา การให้ยืม หนังสือเรียน การจัดที่พักสำหรับนักเรียนที่อยู่ห่างไกลขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา การยกเว้นค่าเล่าเรียน และโรงเรียนประถมศึกษา ร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน โรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อม ส่วนรูปแบบอื่น ๆ ผู้ปกครอง นักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีลักษณะส่วนตัวแตกต่างกันในด้านที่ตั้งของโรงเรียน เพศ บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย การมีและไม่มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในตำบลที่นักเรียนอาศัยอยู่ ด้านการเดินทางจากบ้านพักของนักเรียนปัจจุบันไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใกล้ที่สุด ด้านความรู้สึกเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วจะมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะไปประกอบอาชีพ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองอาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบในการขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับที่มีความต้องการที่แตกต่างกัน 8 รูปแบบ คือ การผ่อนผันการแต่งเครื่องแบบต่าง ๆ การเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา การอนุญาตให้นักเรียนหยุดพักเรียนได้ตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือครอบครัว โรงเรียนประถมศึกษาเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อม การจัดสอนแบบกึ่งระบบในโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาของอาศัยห้องเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมเพื่อเปิดเป็นโรงเรียนสาขาการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพแบบเบ็ดเสร็จ 1, 2 หรือ 3 ปี ขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา และการเปิดสอนหลักสูตรการเรียนด้วยตนเอง (สอบเทียบ) ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ส่วนรูปแบบอื่น ๆ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

เจสสิว ชาญโพธิ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารวบรวมเรื่อง สภาพและวิธีดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนนักเรียนที่เรียนแบบเต็มระบบโรงเรียนมากกว่าการเรียนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ครูสังกัดหมวดวิชาสามัญมีมากกว่าครูหมวดวิชาการงาน-อาชีพ โรงเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่มากกว่า 35 ไร่ขึ้นไป มีอาคารเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีแหล่งน้ำสำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม แต่ดินมีสภาพไม่เหมาะสมกับการเกษตรกรรม สำหรับเส้นทางคมนาคมจากตัวอำเภอเข้าสู่โรงเรียนนั้นส่วนใหญ่ใช้การได้ตลอดปีสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง แห้งแล้ง ตลอดจนมีอุปสรรคในการติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน

2. วิธีดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ทั้งผู้บริหารโรงเรียนหัวหน้าหมวดวิชาสามัญและหัวหน้าหมวดวิชาการงาน-อาชีพ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องตรงกันในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียน ด้านวิธีการสอน ด้านการบริหารและการจัดการด้านทรัพยากรที่ใช้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนและด้านการประชาสัมพันธ์ โดยส่วนรวมเห็นว่ามีความเหมาะสมพอควรยกเว้นหัวหน้าหมวดวิชาการงาน-อาชีพ ที่มีความคิดเห็นในด้านการประชาสัมพันธ์โดยส่วนรวมว่ามีความเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่

ณรงค์ ฅ ลำพูน (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อการขยายการศึกษา เป็น 9 ปี ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สูง ปานกลาง ต่ำ และผู้บริหารขนาดเล็ก ขนาดกลางขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการขยายการศึกษา เป็น 9 ปี ในส่วนที่เกี่ยวกับงานด้านวิชาการว่าควรขยายการศึกษาเพิ่มขึ้นอีก 3 ปี โดยให้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับที่สูงมาก โรงเรียนหรือหน่วยงานควรเตรียมการฝึกอบรมเพื่อปรับปรุงเทคนิควิธีการสอนและควรเตรียมการฝึกอบรม เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอนและการนิเทศภายในระดับมากที่สุด และควรกระทำเป็นอันดับแรก สำหรับอุปกรณ์การเรียนการสอนที่โรงเรียนมีผู้บริหารคิดว่าสามารถนำมาใช้ได้ต่อการขยายการศึกษาเพิ่มอีก 3 ปี

2. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการศึกษาเป็น 9 ปี ในส่วนที่เกี่ยวกับงานด้านอื่น ๆ ว่า การขยายการศึกษาเพิ่มขึ้นอีก 3 ปี ควรให้โรงเรียนประถมศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเพราะโรงเรียนประถมศึกษามีความพร้อมที่จะดำเนินการและจัดการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของสังคม ชุมชนหรือท้องถิ่น การดำเนินการไม่มีอุปสรรค เพราะว่าโรงเรียนประถมศึกษาได้มีการเตรียมความพร้อมอยู่แล้วการขยายการศึกษาเป็น 9 ปีนั้น รัฐควรมุ่งที่คุณภาพมากกว่าปริมาณ และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าจะไม่ควรรออย่างปึงที่จะรวมโรงเรียนประถมศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา เข้าด้วยกัน

รุ่งเรือง สุขากิรมย์ และคณะ (2534 : 59-69) ได้ศึกษาสภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการนาร่อง ขยายการศึกษาภาคบังคับต่อจากระดับประถมศึกษาตอนต้นปีที่ 6 อีก 3 ปี พบว่าเหตุผลที่เด็กเข้าเรียนในโรงเรียนโครงการนาร่อง โรงเรียน ไม่เก็บค่าบำรุงการศึกษา โรงเรียนอยู่ใกล้บ้านไม่ลำบากใน

การเดินทาง เหตุผลที่เด็กไม่เข้าเรียน ผู้ปกครองฐานะยากจน
ไม่เห็นประโยชน์ของการเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สภาพของ
โรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน ขาดห้องฝึกปฏิบัติงานทดลอง
โต๊ะ เก้าอี้ ไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสมกับนักเรียน ด้านบุคลากรครู
ที่สอนระดับมัธยมศึกษาของโครงการนำร่อง ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี
การจัดครูเข้าสอนยังทำได้ไม่ตรงตามวุฒิและสาขาวิชาเอก ครู 1
คน รับผิดชอบในการสอน 2-4 วิชา ผู้บริหารทุกคนมีความสนใจ
ตั้งใจในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ด้านอุปกรณ์การสอนยังขาดแคลนสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนทุกวิชา

สมนึก จันทรักษ์ (2534 : 93) ได้วิจัยเรื่อง

การประเมินผลการเรียนการสอน ตามโครงการขยายโอกาสทาง
การศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 3 : ศึกษา
เฉพาะกรณีวิชาการงานและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
คือ ผู้บริหาร 19 คน ครูผู้สอน 46 คนนักเรียนที่เลือกแผนการเรียน
เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และคหกรรม 311 คน ที่อยู่โรงเรียน
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ปีการศึกษา 2533 เขตการศึกษา 3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย
ใช้แบบสำรวจ แบบสอบถาม และแบบทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดย
ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ผลของ
การวิจัยพบว่า

ด้านสภาพแวดล้อม ผลการพิจารณาความสอดคล้อง
ระหว่างแผนการจัดการเรียนการสอนกับหลักสูตร พบว่า
จุดประสงค์ของแผนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร และการจัด
แผนการเรียนสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมสอดคล้อง
กับเนื้อหาอยู่ในระดับมาก แผนการจัดการเรียนการสอนกับสิ่งที่
ปฏิบัติจริงมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความพร้อมของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพ ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน วารสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน สถานฝึกงานนอกโรงเรียน งบประมาณและบุคลากรมีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านการวางแผนและการใช้สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการดำเนินการสอนและการประเมินผลการเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ด้านผลผลิต พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพอยู่ในระดับมาก เกือบทุกแผนการเรียนยกเว้นนักเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมที่เรียนแบบปกติ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาการงานและอาชีพ พบว่า นักเรียนที่เรียนแบบกึ่งระบบโรงเรียนและแบบปกติทุกแผนการเรียน มีเจตคติต่อวิชาการงานและอาชีพสูง สำหรับผลการเรียนพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบกึ่งโรงเรียนได้ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี และนักเรียนที่เรียนแบบปกติได้ผลการเรียนอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน พบว่า ด้านการวางแผนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการดำเนินการสอนการใช้สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานและการประเมินผลการเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะบรรลุผลได้ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน การจัดการเรียนการสอน

หลักสูตร เอกสาร และสื่อประกอบการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนยังมีปัญหาเหล่านี้อยู่มาก ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 2 ในด้านปัจจัยเบื้องต้นในการจัดการเรียนการสอน ด้านความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนการสอนกับหลักสูตร ด้านการวางแผนการสอน ด้านการดำเนินการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ด้านการนิเทศ การสอนและเจตคติของผู้บริหาร ครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาที่มีต่อโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึง ข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 2 ให้มี ประสิทธิภาพต่อไป